

Koncepce rodinné politiky statutárního města Ostravy 2030

PŘÍLOHA 2: **Evaluace naplňování Koncepce rodinné politiky statutárního města Ostravy Časové období 2019 až 2022**

Autoři a kontakty

- Mgr. Jan Macháček, Ph.D.
E-mail: jan.machacek@osu.cz
- Mgr. Alexandr Nováček, Ph.D.
E-mail: alexandr.novacek@osu.cz
- Mgr. Ondřej Slach, Ph.D.
E-mail: ondrej.slach@osu.cz

Obsah

Úvodem k evaluaci	4
Definice a význam evaluace	4
Metodika realizované evaluace	5
Evaluační zpráva	6
Hodnocení realizovaných projektů	7
Výsledky dotazníkového šetření mezi stakeholdery	11
Pozorování pracovních skupin	14
Shrnutí a implikace pro novou koncepci	15
Odkazy na zdroje odbornou literaturu	17
Seznam zkratk	18
Dodatek: Kompletní přehled vyhodnocení akčních plánů	19
Úvod.....	20
Priorita 1: Komunikace s rodinou	20
A. Aktivity realizované jednotlivými aktéry RP napříč městem:	20
B. Aktivity realizované přímo městem (SMO):.....	21
Priorita 2: Komunitní život	22
A. Aktivity realizované jednotlivými aktéry RP napříč městem:	22
B. Aktivity realizované přímo městem (SMO):.....	24
Priorita 3: Prevence a volný čas	25
A. Aktivity realizované jednotlivými aktéry RP napříč městem	25
B. Aktivity realizované přímo městem (SMO):.....	27
Priorita 4: Síla rodiny	27
A. Aktivity realizované jednotlivými aktéry RP napříč městem:	27
B. Aktivity realizované přímo městem (SMO):.....	28
Priorita 5: Svobodná volba.....	29
A. Aktivity realizované jednotlivými aktéry RP napříč městem:	29
B. Aktivity realizované přímo městem (SMO):.....	31
Priorita 6: Zdroje	32
A. Aktivity realizované jednotlivými aktéry RP napříč městem:	32
B. Aktivity realizované přímo městem (SMO):.....	36

Úvodem k evaluaci

Předložený dokument pod názvem Evaluace naplňování Koncepce rodinné politiky statutárního města Ostravy v časovém období 2019 až 2022 si klade za cíl zhodnotit naplňování rodinné politiky města Ostravy ve čtyřletém časovém období. Hlavní smysl evaluace spočíval v získání informací, poznatků, a především poučení pro přípravu a zejména implementaci nové koncepce rodinné politiky po roce 2023.

Základem empirické evaluace bylo hodnocení dokumentu Koncepce rodinné politiky statutárního města Ostravy 2019-2022, který byl schválen zastupitelstvem města Ostravy dne 19.9.2018 usnesením č. 2419/ZM1418/37. Koncepce rodinné politiky 2019–2022 má 6 priorit, na které se statutární město Ostrava v tomto období zaměřuje. U každé z priorit jsou uvedena opatření, která vedou k jejich naplnění a byla zvolena na základě analýzy potřeb rodin v Ostravě a aktuální či plánované nabídky řešení pro zlepšení života rodin ve městě. Od roku 2020 pracoval Akční plán oproti Koncepti navíc s opatřením pro posílení role rodinné politiky (opatření 6.4). Opatření v Koncepti byla realizována na základě akčních plánů, samostatných dokumentů, které byly vytvářeny na období nejméně jednoho roku a obsahovaly příklady konkrétních aktivit, které chtělo město realizovat, či podporovat. Realizaci rodinné politiky v Ostravě zastřešuje koordinátor rodinné politiky, podílí se na ní množství aktérů z řad příslušných odborů magistrátu města Ostravy, úřadů městských obvodů ale i organizací napříč městem.

Definice a význam evaluace

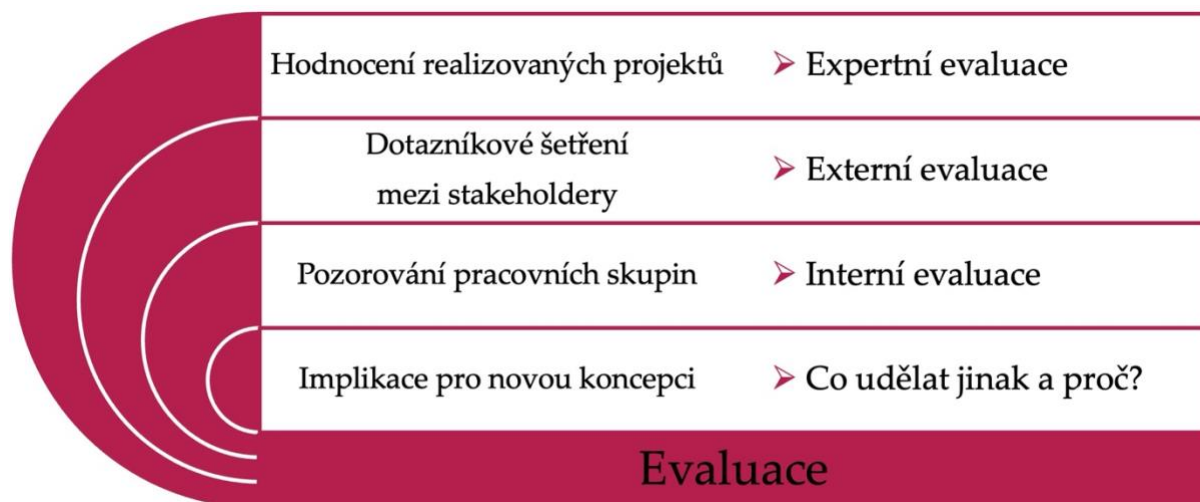
Evaluace je systematické a hloubkové posouzení kvality a hodnoty určitého tématu, projektu, procesu, instituce, politiky nebo programu. Zpravidla se vztahuje k tzv. programové evaluaci jako sociálně-vědní aktivitě zaměřené na sběr, analýzu, interpretaci, syntézu a sdělování informací o činnosti a efektivitě veřejných politik a programů (Rossi a kol., 2004). Evaluace se zakládá na podrobném sběru informací a na jejich expertním zpracování s cílem získat spolehlivé podklady pro případná (politická) rozhodnutí. Výsledky evaluace by se měly dále komunikovat a sloužit jako zdroj učení (Richter, 2007). Evaluace je významným kontrolním nástrojem při nakládání s finančními prostředky nejen z veřejných zdrojů a může poukázat na to, která opatření fungují a která ne.

Metodika realizované evaluace

Pro naplnění cíle evaluace byla vytvořena jednoduchá matice tří různých metod, pomocí kterých bylo zhodnoceno naplňování Koncepce rodinné politiky statutárního města Ostravy v časovém období 2019 až 2022 (viz Schéma 1). Prvou použitou metodou bylo hodnocení naplňování strategických cílů, prioritních oblastí, opatření a projektů formou rozboru akčních plánů za jednotlivé roky (2019-2022) a následné vyhodnocení počtu realizovaných a nerealizovaných aktivit. Tato metoda představuje „expertní“ nezávislý pohled na realizované aktivity a jejich soulad s akčními plány a Konceptí rodinné politiky jako takové. Druhou metodou použitou při evaluaci bylo dotazníkové šetření mezi stakeholdery, které představuje „externí“ pohled na hodnocenou koncepci. Aktéři zapojení do naplňování koncepce, tak měli možnost nezávisle zhodnotit nakolik dle jejich názoru byla koncepce naplňována. Třetí metodou využitou při evaluaci bylo pozorování realizovaných setkání pracovních skupin, které se setkávaly v rámci rodinné politiky. Tato metoda je doplňková, nicméně ji lze považovat za jakýsi „interní“ pohled. Podrobnější metodologii jednotlivých použitých metod a jejich výsledky lze nalézt v následujících kapitolách, kde jsou obsaženy i nejdůležitější shrnutí poznatků, přičemž kompletní výsledky lze nalézt v přílohách tohoto dokumentu. Závěrečná kapitola evaluace je pak věnována jejímu celkovému shrnutí a implikacím pro připravovanou novou Koncepti rodinné politiky statutárního města Ostravy pro období 2023+.

Schéma 1: Proces evaluace Koncepce rodinné politiky SMO v období 2019-2022

Evaluační zpráva

Hodnocení realizovaných projektů

Pro období mezi lety 2019 a 2022 (došlo však k prodloužení na rok 2023) přijala Ostrava tzv. Akční plány rodinné politiky. Pro každý rok byl vytvořen akční plán, jehož plnění a následné vyhodnocení je součástí aktivit rodinné politiky. V této části evaluace je nutné zmínit, že akční plány se během jednotlivých let měnily, co se týče detailu rozpracování jednotlivých aktivit. Akční plány na sebe logicky navazují a jejich smyslem bylo zajistit naplňování Koncepce rodinné politiky SMO. Přehled všech aktivit a opatření byl rozdělen do 6 priorit, přičemž pro zpracování tohoto dokumentu byly vyhodnoceny odlišnosti jednotlivých akčních plánů (2019-2022) a zahrnuty do přehledu uvedeného níže. Konkrétní aktivita, která byla součástí akčního plánu z přechodných let (2019, 2020, 2021) oproti roku 2022 je za každým dotčeným opatřením uvedena v závorce a tučně zvýrazněna (viz Příloha 1).

Koncepce rodinné politiky, včetně akčních plánů obsahuje poměrně velké množství projektů, které byly postupně zhodnoceny na tříbodové stupnici:

1. Projekt byl **realizován** – projekt splňuje cíle projektu a jeho věcnou podstatu.
2. Projekt byl **částečně realizován** – projekt částečně naplňuje cíle projektu a jeho věcnou podstatu.
3. Projekt **nelze zhodnotit** – o projektu se nepodařilo zjistit žádné informace, nelze jej tedy zhodnotit. Projekt svým obsahem neodpovídá, resp. neměl by patřit do rodinné politiky.

Zhodnocení jednotlivých projektů využívalo informace o schválených a zamítnutých dotacích, výroční zprávy města SMO, komunikace s jednotlivými aktéry v rámci pracovních skupin, konzultace s koordinátorem rodinné politiky a další veřejně dostupné zdroje. Takovýto způsob ex-post evaluace projektů sebou nese určitou míru chybovosti, kdy zejména u drobných neinvestičních projektů může dojít k tomu, že sice byly realizovány, nicméně informace o nich se nedochovaly a jsou tedy zařazeny do kategorie 2 či 3. Zároveň je nutné zdůraznit, že realizace některých projektů má dlouhodobější charakter, a tudíž není možné objektivně zhodnotit míru realizace podle definovaných kritérií. Druhým faktorem, vstupujícím do evaluace koncepce, je celosvětová pandemie Covid-19, kdy do realizace plánovaných aktivit zasáhlo období restrikcí a omezení. Některé projekty bylo proto možné realizovat v omezené míře, případně jejich realizace byla přesunuta do dalších období. Následující Tabulka 1 sumarizuje přehled aktivit z akčních plánů mezi na období 2019-2022, které byly realizovány, částečně realizovány, případně je nebylo možné zhodnotit. Písmeny A a B (stejně jako v akčních plánech) jsou označeni aktéři rodinné politiky napříč městem:

- A. Jednotliví aktéři napříč městem
- B. Statutární město Ostrava

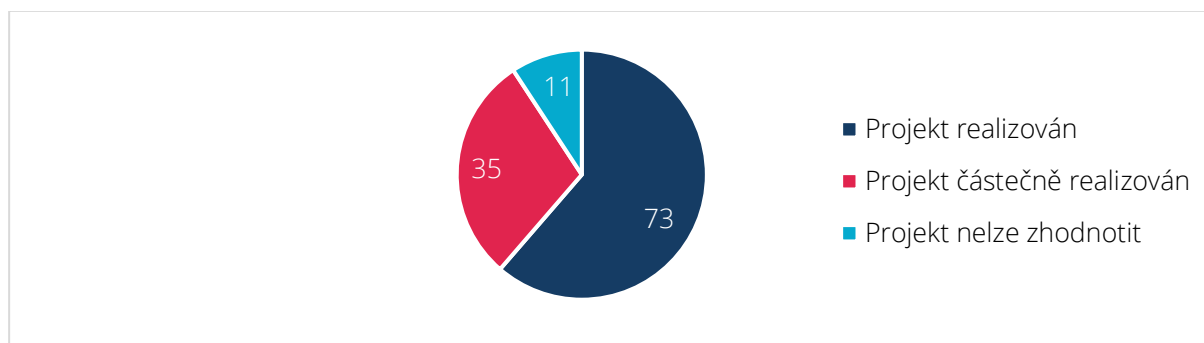
Jednotlivé projekty, které se v mnoha případech skládají z několika aktivit, byly vyhodnoceny ve třech kategoriích: Projekt byl realizován – projekt splňuje cíle projektu a jeho věcnou podstatu, projekt byl částečně realizován – projekt částečně naplňuje cíle projektu a jeho věcnou podstatu a projekt nelze zhodnotit – o projektu se nepodařilo zjistit žádné informace, nelze jej tedy zhodnotit nebo případně projekt svým obsahem neodpovídá, resp. svou povahou nepatří (neměl by patřit) do rodinné politiky.

Tabulka 1: Přehled aktivit v oblasti koncepce rodinné politiky v období 2019-2022

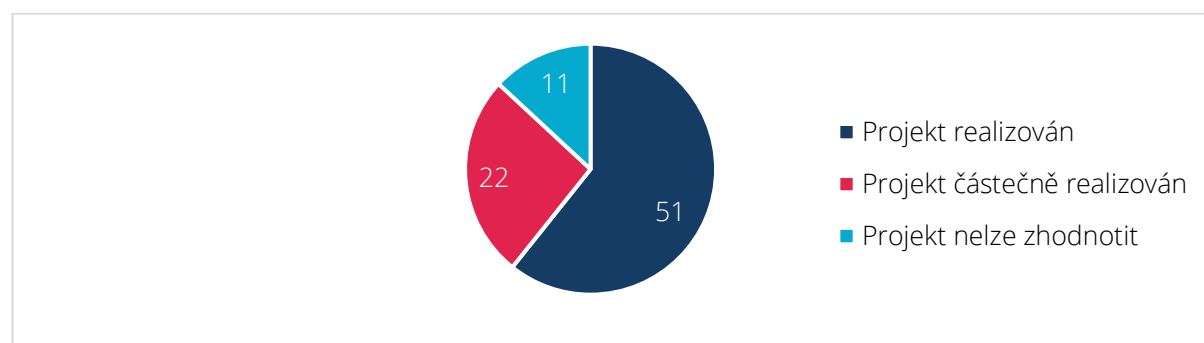
	Aktéři	Projekt realizován	Projekt částečně realizován	Projekt nelze zhodnotit
Priorita 1: Komunikace s rodinou	A	7	1	0
	B	1	0	0
Priorita 2: Komunitní život	A	8	3	1
	B	5	1	0
Priorita 3: Prevence a volný čas	A	14	1	0
	B	4	0	0
Priorita 4: Síla rodiny	A	7	0	0
	B	3	0	0
Priorita 5: Svobodná volba	A	3	4	5
	B	0	3	0
Priorita 6: Zdroje	A	12	13	5
	B	9	9	0
Celkem aktivit	119	73	35	11

Celkově bylo v akčních plánech na období 2019-2022 naplánováno 119 projektů, přičemž 73 jich bylo realizováno, 35 částečně realizováno a 11 nešlo zhodnotit (Graf 1). Projekty, které nešly zhodnotit byly realizovány aktéry napříč městem a nebyly to tedy projekty, které mělo v gesci samotné statutární město Ostrava. Ze své povahy tedy na realizaci těchto projektů nemělo SMO přímý vliv.

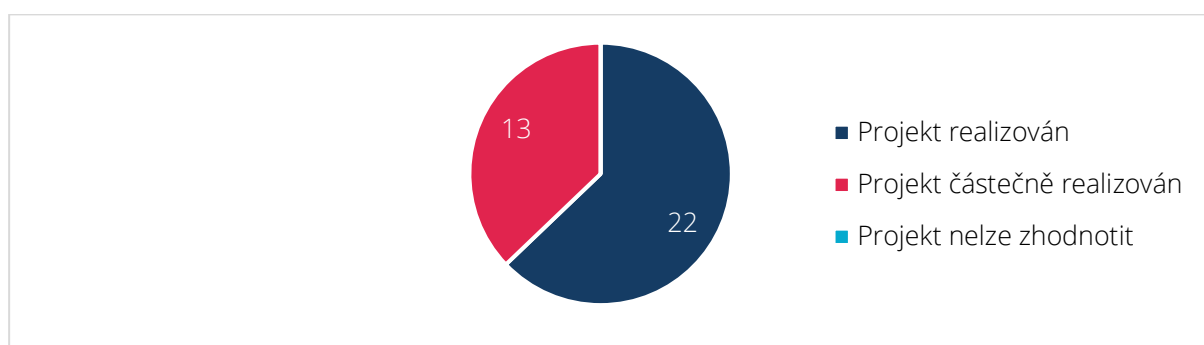

Graf 1: Veškeré projekty z akčních plánů na období 2019-2022

Jednotliví aktéři, kteří realizují aktivity rodinné politiky měli za cíl během sledovaného období zrealizovat celkově 84 projektů, z toho 51 projektů bylo realizováno, 22 projektů bylo realizováno částečně a dalších 11 projektů nešlo zhodnotit (viz Graf 2).

Graf 2: Projekty z akčních plánů 2019-2022 realizované aktéry napříč městem

Projektů, které mělo v gesci přímo město (SMO) bylo naplánováno 35, přičemž 22 z nich se zrealizovalo v plné míře, 13 projektů se zrealizovalo částečně (graf 3). Všechny naplánované projekty se tedy podařilo v určité míře zrealizovat a nedošlo tak k situaci, nemožnosti zhodnocení výstupů.

Graf 3: Projekty z akčních plánů 2019-2022 realizované přímo městem (SMO)

Akční plán na rok 2019 je prvním dokumentem, který se věnuje rodinné politice SMO. V tomto plánu je velká část aktivit zaměřena na analýzu současného stavu, zjišťování potřeb rodin, tvoření návrhů aktivit a budování nové koncepce, která zde dosud chyběla. Tento plán se tedy svou povahou odlišuje od dalších následujících plánů, které již staví na předchozích aktivitách. Jako primární aktivity jsou zde definovány: personální zajištění rodinné politiky; spolupráce s obvodou, odborníky a rodinami; vytvoření informačního prostředí zaměřeného na rodinu a vytvoření nástrojů pro propagaci rodinné politiky města, zapojování rodin, příprava a zavedení podmínek pro technickoprovozní podporu, sdílení zkušeností z jiných měst a zmapování současného stavu a řešení.

Následující **akční plán na rok 2020** je již detailněji rozpracovaný a staví na aktivitách z plánu na rok 2019. Jde zejména o upevňování předchozích aktivit, které se snažily zformovat základní principy rodinné politiky a nastavení spolupráce mezi jednotlivými stakeholdery. Akční plán na rok 2020 se výrazně věnuje nastavení propagace rodinné politiky, prohlubování předešlých aktivit v rámci jednotlivých priorit a podpora činnosti subjektů zabývajících se tématy rodinné politiky na území města Ostravy. V akčním plánu na rok 2020 je zmiňována nutnost integrace rodinné politiky do nové koncepce bydlení SMO, což je velice důležitý krok k dalšímu rozvoji a oblastí spolupráce mezi jednotlivými politikami SMO.

Akční plán na rok 2021 je již obsáhlejší dokumentem, kde jsou detailněji rozpracována jednotlivá opatření společně s konkrétními aktivitami, které mají naplnit očekávané výsledky. Oproti akčním plánům na roky 2019 a 2020, kdy se dokumenty zaměřovaly spíše na vytváření nové rodinné politiky, nastavování mechanismů a zavádění podmínek pro technickoprovozní podporu a mapování dosavadních stavů, novější akční plány jsou již zpracované mnohem podrobněji. V akčním plánu na rok 2021 se v Prioritě 5 objevuje opět integrace aspektů rodinné politiky do nové koncepce bydlení SMO, jakožto i nastavení podmínek při výstavbě nových bytů či aktivní spolupráce např. s Heimstaden. Tato konkrétní aktivita přesahuje obsah rodinné politiky a snaží se navázat na politiku bytovou, což je krok správným směrem.

Nejnovější **akční plán na rok 2022** vychází z navrhovaných opatření a konkrétních aktivit v akčním plánu na rok 2021. Akční plán na rok 2022 některá opatření specifikuje, upravuje, případně dále rozpracovává. Rozdílem oproti předešlým akčním plánům je rozdělení aktivit na aktivity realizované jednotlivými aktéry napříč městem a městem samotným. Toto rozdělení na dva aktéry je přínosné pro následnou kontrolu a evaluaci, kdy lze lépe vyhodnotit realizované aktivity podle typu realizátora. Aktivity realizované přímo městem jsou pak doplněny kvantifikací výstupů, zdrojem financování, společně s termínem, kdy má být daný výstup splněn. V porovnání jednotlivých akčních plánů rodinné politiky SMO mezi lety 2019-2022 lze konstatovat, že prvotní plán z roku 2019 vytvářel podklady, ze kterých vznikaly aktivity pro naplňování rodinné politiky SMO. Následné akční plány (2020 a 2021) pak tyto opatření a aktivity rozvíjely, přičemž nejdetajněji rozpracovaný plán, byl rok 2022, který již obsahuje měřitelné indikátory a slouží tak k dalšímu rozvoji a následnému zhodnocení rodinné politiky na území SMO.

Výsledky dotazníkového šetření mezi stakeholdery

Následující kapitola shrnuje nejdůležitější výsledky a poznatky z dotazníkového šetření, kompletní přehled výsledků dotazníkového šetření mezi stakeholdery lze nalézt v excelovském souboru s názvem Příloha 2: Kompletní přehled výsledků dotazníkového šetření mezi stakeholdery, ve kterém jsou výsledky zpracovány formou dashboardu. Dashboard umožňuje filtrování výsledků podle následujících parametrů ve vztahu k respondentům a organizacím, které v dotazníku zastupovali:

- Do jakého sektoru organizace spadá
- Zda byla organizace zapojena do tvorby Konceptce rodinné politiky na období 2019-2023
- Byla organizace v letech 2019-2023 podpořena SMO v rámci rodinné politiky
- Zda organizace někdy pracovala s koncepcí rodinné politiky

Každá z částí dotazníku byla opatřena prostorem pro komentář ze strany respondenta. Také tyto výsledky jsou součástí Přílohy 2 a lze je podle výše zmíněných parametrů filtrovat. Dotazníkové šetření proběhlo v prosinci 2022 a zúčastnilo se jej 47 respondentů z organizací spjatých s naplňováním Konceptce rodinné politiky statutárního města Ostravy na období 2019-2022. Jedná se o 28 respondentů z veřejného sektoru (městské obvody, veřejné školy a další instituce), 18 respondentů z neziskového sektoru (církve, spolky apod.) a jednoho respondenta ze ziskového sektoru (firmy, soukromé školy apod.).

Více než polovina, tedy 28, respondentů uvedla, že byla zapojena do tvorby Konceptce rodinné politiky SMO na období 2019-2023. Následovalo 19 respondentů, kteří se příprav neúčastnili a 5 respondentů uvedlo, že neví, zda se účastnili, či si nepřejí odpovědět. Obdobné výsledky pak vykazovala otázka, která mířila na to, zda respondenti byli podpořeni SMO v rámci jeho rodinné politiky. Zde 26 respondentů uvedlo, že bylo podpořeno, 13 uvedlo, že jejich organizace nebyly podpořeny a 8 si nepřálo uvést odpověď či neznalo odpověď na tuto otázku. Významně pozitivní výsledky pak přinesla otázka, zda respondenti s koncepcí pracovali, zde 34 respondentů uvedlo, že ano, pouze 9 odpovědělo ne a 4, že neví či si nepřálo odpovědět.

V dotazníku bylo dalších 20 otázek, které se soustřeďovaly na hodnocení jednotlivých priorit prostřednictvím číselného hodnocení míry naplnění opatření na škále 0-10. U každého z hodnocených opatření pak respondenti mohli na pětistupňové škále zhodnotit nakolik jejich organizace přispěla k naplnění daného opatření. Tímto vznikla hodnotící matice s výsledky externího hodnocení koncepce, pomocí které lze zhodnotit účinnost jednotlivých opatření a rovněž, která typová opatření v budoucnu potřebují větší pozornost SMO, tak aby byla úspěšněji naplňována (viz Tabulka 2).

Z výsledků dotazníkového šetření, vyplývá, že respondenti hodnotí jednotlivá opatření jako poměrně naplněná. Průměrná hodnocení naplněnosti jednotlivých opatření se pohybují okolo střední hodnoty 6 s několika pozitivními výchyly, a to v případě opatření Podpora informovanosti o rodinné politice města a mediální podpora rodinného života včetně mezigeneračního; Podpora a rozvoj služeb zabývajících se volnočasovými aktivitami rodin a Podpora rodinné soudržnosti. Naopak negativní výchylku od střední hodnoty lze pozorovat u opatření Podpora harmonizace pracovního a rodinného života u zaměstnavatelů zřizovaných městem i u dalších zaměstnavatelů působících ve městě a u opatření Podpora vícegeneračního soužití.

Sloupec Modus v Tabulce 2 uvádí nejčastější hodnotu hodnocení uvedenou respondenty a slouží jako pomocný ukazatel. Pokud je Modus nižší než uvedená hodnota průměru, tak to značí, že několik respondentů odpovědělo kritičtěji než většina z respondentů, a tudíž došlo k posunu průměru směrem k horším hodnotám a naopak. Tento výsledek je patrný zejména u hodnocení opatření Podpora ekologických aktivit ve prospěch rodin, které bylo takto zkresleno 5 respondenty, kteří dali hodnocení 0, přičemž nejčastějším hodnocením bylo 8, které dalo 14 respondentů. Při očištění výsledků průměrů o respondenty, z organizací, které uvedly, že s koncepcí nepracovaly, průměrné hodnocení narůstá a je tedy kladnější. Z tohoto výsledku lze odvodit, že organizace, které aktivně s koncepcí pracovaly ji hodnotí jako prospěšnou pro svou činnost.

Z pohledu sebehodnocení respondentů ve vztahu k jejich zapojení do jednotlivých aktivit lze také dojít k pozitivnímu závěru, že koncepce byla v souladu s jejich aktivitami. Opatření, do kterých se organizace nezapojily či pouze okrajově zapojily obvykle přesahovaly jejich možnosti či poslání jejich organizace, příkladem může být například opatření Podpora vícegeneračního soužití či opatření Zavedení systému zvýhodnění rodin.

Celkově lze tedy výsledky dotazníkového šetření mezi stakeholdery zhodnotit ve vztahu k evaluaci Koncepce rodinné politiky statutárního města Ostravy na období 2019-2022 jako pozitivní, zejména pak při přihlédnutí k objemu financí, které jsou do rodinné politiky SMO ročně vkládány. Možnosti vyřešení existujících rezerv v naplňování jednotlivých priorit a opatření jsou pak přímo úměrné financím a kapacitám vyčleněným pro tuto oblast.

Tabulka 2 Přehled nejvýznamnějších výsledků dotazníkového šetření

	Hodnocení naplňování opatření Koncepce RP SMO			Sebehodnocení organizací ve smyslu jejich zapojení do naplňování Koncepce RP SMO				
	Průměr všichni respondenti	Průměr Koncepčně pracující respondenti	Modus	Vůbec	Okrajově	Nevím / nedokážu zhodnotit	Přiměřeně	Velmi
Priorita Komunikace:								
Opatření Dialog s rodinami	5,4	6,0	5	3	17	5	19	3
Opatření Podpora informovanosti o rodinné politice města a mediální podpora rodinného života včetně mezigeneračního	6,5	7,1	7	2	17	2	19	7
Priorita Komunitní život:								
Opatření Podpora neformálních akcí pro rodiny	6,0	6,6	5	3	13	5	17	9
Opatření Podpora ekologických aktivit ve prospěch rodin	5,9	6,4	8	8	17	6	14	2
Priorita Komunikace:								
Opatření Podpora a rozvoj služeb zabývajících se volnočasovými aktivitami rodin	6,9	7,1	8	3	11	5	15	13
Opatření Podpora aktivit vedoucích k rozvoji kompetencí a rolí v rodině a partnerských vztazích	5,8	6,3	7	9	14	8	10	6
Priorita Síla rodiny:								
Opatření Podpora mezigeneračního soužití	6,0	6,5	7	3	11	6	20	7
Opatření Podpora rodinné soudržnosti	7,1	7,6	7	3	11	6	21	6
Priorita Svobodná volba:								
Opatření Podpora harmonizace pracovního a rodinného života u zaměstnavatelů zřizovaných městem i u dalších zaměstnavatelů působících ve městě	4,9	5,2	5	9	17	11	10	0
Opatření Podpora vícegeneračního soužití	4,0	4,4	5	12	12	13	10	0
Priorita Zdroje:								
Opatření Zavedení systému zvýhodnění rodin	5,9	6,0	5	11	6	10	18	2
Opatření Ekonomická podpora prarodinných aktivit a opatření	6,1	6,5	5	10	11	9	12	5
Opatření Město přátelské k rodině	5,7	5,7	5	8	10	8	15	6

Pozn: průměr všichni respondenti N=47, průměr Koncepčně pracující respondenti N=34 a jedná se pouze o respondenty, kteří vedli, že jejich organizace někdy pracovala s Konceptí rodinné politiky statutárního města Ostravy. Hodnocení probíhalo na škále 0-10, kdy 0 značila vůbec nenaplněno a 10 zcela naplněno.

Pozorování pracovních skupin

V průběhu evaluace měli pracovníci Ostravské univerzity možnost se také zúčastnit několika setkání pracovních skupin, na kterých realizovali mikro-výzkum pomocí metody zúčastněného pozorování. Účastníci setkání byli upozorněni, že pracovníci Ostravské univerzity budou realizovat evaluaci Koncepce rodinné politiky statutárního města Ostravy na období 2019-2022, nicméně z důvodu zachování autenticity chování účastníků setkání v jejich průběhu nebyli jejich účastníci seznámeni s tím, že jsou předmětem pozorování. Aby byla dodržena etika tohoto výzkumného přístupu k evaluaci, je vyhodnocení anonymizované a zevšeobecnělé, tak aby nikdo z účastníků nebyl, byť nechtěně, poškozen.

Setkání pracovních skupin probíhaly v prostorech budovy magistrátu města Ostravy, prostory byly vhodně technicky zabezpečeny pro obdobná setkání a pro hosty bylo připraveno drobné občerstvení. Na setkáních až na několik drobných momentů panovala dobrá a tvůrčí nálada a bylo patrné, že členům pracovních skupin takovýto formát setkávání vyhovuje. Jednotlivé pracovní skupiny byly vždy zaměřeny na jinou cílovou skupinu např. na zástupce městských obvodů či spolupracující organizace. Setkávání tedy probíhají navzájem separovaně, což sebou přináší jistou slabinu tohoto formátu, v podobě horších možností přenosu informací napříč různými aktéry rodinné politiky v Ostravě, který je silně závislý na osobě a schopnostech moderátora a koordinátora. Tuto slabinu se však daří minimalizovat a pouze minimum informací bylo v průběhu jednotlivých setkávání „ztraceno v překladu“ či neúmyslně nepřeneseno. Je však obtížné, kontrafaktuálně zhodnotit, nakolik by bylo přínosné, aby se všichni členové pracovních skupin sešli najednou, existuje však jistá nenulová pravděpodobnost, že by takovéto setkání přineslo nové nápady, řešení a mohlo podnítit vznik inovací v oblasti rodinné politiky. Toto dokazuje například to, že při setkání jedné pracovní skupiny se náhodně přišlo na to, již nějakou dobu existuje řešení problému identifikovaného předešlou pracovní skupinou.

Významnou slabinou, která je však na straně zapojených organizací, je časté střídání jejich zástupců, kteří jsou na setkání vysíláni. Poměrně často zaznívalo, že zástupce je náhradníkem za někoho jiného. Toto omezuje potřebnou kontinuitu mezi jednotlivými setkáními a omezuje budování stálého partnerství vzniklého za přispění rodinné politiky. Dalším významným poznatek z pozorování je, že navrhovaná řešení identifikovaných problémů a potřeb rodin dalece přesahují možnosti toho, jak je rodinná politika v Ostravě nastavena, a to zejména vzhledem k pravomocím a rozpočtu. Současný stav rodinné politiky vzhledem k výše uvedenému lze charakterizovat tak, že se jedná o jakousi doplňkovou politiku, která je příležitostně využita při formování dalších politik na městské úrovni. Paradoxně však má rodinná politika ke svému rozsahu a zaměření na cílovou skupinu rodin potenciál se stát jakousi jádrovou politikou, která by ostatním měla pomoci určovat vhodný směr. Jako vhodné příklady lze zmínit například kulturu, volný čas, školství, dopravu či bydlení. Celkově však lze setkávání pracovních skupin zhodnotit jako nadstandardně dobře zorganizovaná a pro rodinnou politiku statutárního města Ostravy a pro město jako celek jako přínosná, neboť přichází s novými nápady, které lze využít nejen v rámci rodinné politiky jako takové.

Shrnutí a implikace pro novou koncepci

Následující kapitola poskytuje shrnutí celé evaluace a poskytují implikace pro novou koncepci rodinné politiky pro období 2023+:

- V akčních plánech Koncepce rodinné politiky statutárního města Ostravy na období 2019-2022 bylo naplánováno 119 projektů, přičemž 73 jich bylo realizováno, 35 částečně realizováno a 11 nešlo zhodnotit.
- Projektů, které mělo v gesci přímo statutární město Ostrava bylo naplánováno 35, přičemž 22 z nich se zrealizovalo v plné míře, 13 projektů se zrealizovalo částečně.
- Jednotliví aktéři, respektive organizace zapojené do naplňování evaluované Koncepce rodinné politiky statutárního města Ostravy měli za cíl během sledovaného období zrealizovat celkově 84 projektů, z toho 51 projektů bylo realizováno, 22 projektů bylo realizováno částečně a dalších 11 projektů nešlo zhodnotit.
- Akční plány na roky 2019, 2020, 2021 a 2022 vykazovaly postupné evoluční zlepšování a adaptaci pro potřeby rodinné politiky. Akční plán z roku 2022 již má vhodně nastavené parametry, které ulehčují jeho naplňování a následné vyhodnocování. Verzi z roku 2022 autoři evaluace doporučují využívat nadále v budoucnosti jako draft pro budoucí roční akční plány v oblasti rodinné politiky.
- Výsledky dotazníkového šetření mezi stakeholdery lze zhodnotit jako velice pozitivní vzhledem k rozpočtu, jakým rodinná politika ročně disponuje. Další rozvoj rodinné politiky v Ostravě je tedy podmíněn finančními zdroji. Respondenti, kteří aktivně pracovali s koncepcí a využívali ji jako oporu při žádostech o finanční prostředky či jinou podporu hodnotili zpravidla jednotlivá opatření významně lépe než ti, kteří s tímto dokumentem nepracovali.
- Nejlépe hodnocenými opatřeními ze strany stakeholderů v dotazníkovém šetření byla Podpora rodinné soudržnosti; Podpora a rozvoj služeb zabývajících se volnočasovými aktivitami rodin; Podpora informovanosti o rodinné politice města a mediální podpora rodinného života včetně mezigeneračního. Na těchto opatřeních je autory evaluace doporučeno dále stavět při přípravě nové koncepce pro období 2023+.
- Naopak nejhůře hodnocenými opatřeními ze strany stakeholderů v dotazníkovém šetření byla Podpora vícegeneračního soužití; Podpora harmonizace pracovního a rodinného života u zaměstnavatelů zřizovaných městem i u dalších zaměstnavatelů působících ve městě; Město přátelské k rodině, které však jsou značně organizačně a finančně náročné a mají značný přesah do ostatních politik statutárního města Ostravy.

- V části otevřených otázek respondenti poskytli návrhy na budoucí zaměření rodinné politiky a jejich komentáře k evaluované koncepci jsou velice pozitivně laděné, často doprovázené poděkováním za podporu poskytnutou statutárním městem. Zároveň vznikl seznam kontaktů na stakeholdery, kteří jsou ochotni se do přípravy nové koncepce rodinné politiky SMO na období 2023+ zapojit.
- Z pozorování setkání pracovních skupin, ale i z celé evaluace vyplývá, že je vhodné posunout rodinnou politiku města Ostravy z doplňkové pozice do pozice, kdy rodinná politika bude jednou z jádrových koncepcí, ze kterých budou ostatní koncepce vycházet. A to ať už ty tematické (volný čas, sport, kultura apod.) tak i ty na úrovni městských obvodů v podobě jejich strategických plánů. Tímto bude dosaženo toho, že opatření naplánována v rámci rodinné politiky budou skutečně realizována, byť jejich realizace přímo nespadá pod rodinnou politiku a příslušný odbor je nemá v gesci.
- Z evaluace rovněž vyplývá, že rodinná politika v současnosti v rámci nastavených limitů, již dosáhla úrovně, která hraničí s realizovatelným maximem a další rozvoj rodinné politiky je podmíněn stálou politickou podporou na úrovni statutárního města, ale i městských obvodů. Rodinná politika za období 2019-2022 položila vhodné základy pro svůj další rozvoj.

Odkazy na zdroje odbornou literaturu

- [1] RICHTER, R. (2007): Evaluation als Instrument der Kulturpolitik auf kommunaler Ebene. Richter Beratung.
- [2] ROSSI, P. a kol. (2004): Evaluation: A Systematic Approach. Thousand Oaks, CA: Sage Publications. ISBN 9780761908944.

Seznam zkratek

AP	akční plán
Apod.	a podobně
DDM	dům dětí a mládeže
FB	Facebook
GIS	geografický informační systém
KMO	Knihovna města Ostravy
KP	kancelář primátora
MAPPA	Městský ateliér prostorového plánování a architektury
MMO	Magistrát města Ostravy
MOaP	Moravská Ostrava a Přívoz
Mob	městské obvody
MŠ	mateřská škola
NDM	Národní divadlo Moravskoslezské
NNO	nestátní neziskové organizace
OD	odbor dopravy
OSR	odbor strategického rozvoje
OŠaS	odbor školství a sportu
PaP	odbor platový a personální
PR	public relations
PS	pracovní skupina
RP	rodinná politika
SMO	statutární město Ostrava
SVČ	středisko volného času
ZŠ	základní škola

Dodatek

Kompletní přehled vyhodnocení akčních plánů

Úvod

Tato příloha obsahuje kompletní přehled naplánovaných projektů v rámci Koncepce rodinné politiky statutárního města Ostravy na období 2019-2022 a jejich hodnocení ze strany pracovníků Ostravské univerzity. Přehled ve své logice kopíruje strukturu nastavenou v kapitole Naplňování strategických cílů, prioritních oblastí, opatření a projektů. Každý z projektů či aktivit je doplněn o konkrétní hodnocení. V případě, že projekt nešlo zhodnotit jako realizován, tak je doplněno kurzívou i zdůvodnění hodnocení.

Priorita 1: Komunikace s rodinou

Ostrava chce být městem, které zapojuje rodiny do vytváření a naplňování rodinné politiky. Prioritou města je zjednodušit rodinám vyhledávání informací o prarodinných aktivitách ve městě, předávat informace formou srozumitelnou všem generacím, zapojit rodiny do dialogu, naslouchat jejich potřebám a usnadnit jim komunikaci s institucemi města.

A. Aktivity realizované jednotlivými aktéry RP napříč městem:

Dialog s rodinami

- Průzkumy o potřebách rodin, sběr podnětů pro AP, rozhovory při akcích pořádaných pro rodiny, online interakce (ankety)

Hodnocení: **realizováno**

- Průběžná evaluace potřeb rodin + tematické průzkumy zaměřené na specifické potřeby rodin

Hodnocení: **realizováno**

Podpora informovanosti a mediální podpora zapojování rod

- Komunikační strategie RP zahrnující propagaci značky FAJNA RODINA a souvisejících projektů, online i off-line kanály (web, sociální sítě, propagační materiály, PR a inzertní kampaně, tiskové zprávy a konference, promo stánky apod.)

Hodnocení: **realizováno**

- Funkční informační platforma komunikující téma rodiny, další rozvoj www.fajnarodina.cz

Hodnocení: **realizováno**

- Propojení s www.ostravainfo.cz a online i off-line kanály jiných relevantních aktérů (např. měsíčník Program, zpravodaje městských obvodů)

Hodnocení: **realizováno**

- Průběžné doplňování databáze kontaktů na organizace, které mohou komunikovat nabídku a aktivity rodinné politiky + aktivní spolupráce (sdílení informací, bannerů apod.)

Hodnocení: **realizováno**

- Propagace akcí pro rodiny relevantních partnerů na území města

Hodnocení: **realizováno**

- Spolupráce s organizacemi podporujícími rodiny cizinců, nabídka informačních materiálů v jazykové mutaci, společné akce

Hodnocení: **částečně realizováno**

Spolupráce s organizacemi podporující rodiny cizinců funguje částečně, zejména propojením s Ostrava Expat Centre. Nabídka materiálů v jazykové mutaci zatím nebyla řešena. Společné aktivity zastřešuje odbor strategického rozvoje SMO.

B. Aktivity realizované přímo městem (SMO):

Dialog s rodinami

- Průzkumy a jejich vyhodnocování (dotazníky, ankety, online i offline interakce s cílovou skupinou).

Hodnocení: **realizováno**

- Mezioborové propojení – využití analýz realizovaných v rámci jiných projektů a jejich komunikace.

Hodnocení: **realizováno**

- Zpracování evaluace a podkladové analýzy k nové koncepci RP.

Hodnocení: **realizováno**

Podpora informovanosti o rodinné politice města a mediální podpora rodinného života vč. mezigeneračního

- Plán marketingové komunikace vč. PR a inzerce + zajištění propagace RP (letáky, tiskoviny, bannery, propagační předměty, stánky na akcích, produkční zajištění apod.).

Hodnocení: **realizováno**

- Aktualizace a další rozvoj informačního prostředí zaměřeného na rodinu (web, FB, interaktivní mapa – doplnění hřišť).

Hodnocení: **realizováno**

- Sdílení informací a propojení s dalšími weby a FB (např. talentova, fajnova, MAP). Propojení spolupráce s OIS pro lepší vyhledávání informací pro rodiny + využití offline kanálů (Program, Zpravodaje).

Hodnocení: **realizováno**

- Projednání propojení s KMO v rámci projektu "S knížkou do života".

Hodnocení: **realizováno**

Priorita 2: Komunitní život

Město Ostrava chápe komunitní život jako nástroj vedoucí k posílení přirozených vazeb rodin k lidem a místu, kde žijí a tráví svůj volný čas. Město chce vytvořit bezpečné a příjemné prostředí k trávení volného času rodin a usilovat o posílení zodpovědnosti ostravských rodin za prostor, kde žijí. Podporovat rozvoj rodinného života otevřením městských zařízení pro aktivity komunitního typu.

Smyslem priority je vytvořit podmínky, které by rodinám umožnily využívat veřejný prostor kreativním a zdravým způsobem k neformálnímu přirozenému setkávání, k posílení sousedských vztahů a soudržnosti.

A. Aktivity realizované jednotlivými aktéry RP napříč městem:

Podpora neformálních (komunitních) akcí pro rodiny

- Akce, workshopy, semináře, osvětové a vzdělávací aktivity

Hodnocení: **realizováno**

- Činnost komunitních a rodinných center a spolků, i svépomocných skupin

Hodnocení: **realizováno**

- Akce pro rodiny realizované školami, středisky volného času, knihovnami podporující vznik komunit mimo hlavní oblast působení dané instituce (například víkendové/odpolední workshopy, výlety apod.)

Hodnocení: **realizováno**

- Venčení útlukových psů pro rodiny s dětmi; setkání opatrovníků útlukových psů (**AP 2021**)

Hodnocení: **realizováno**

- Zmapování míst s ohništěm pro podporu komunit a trávení volného času ve městě

Hodnocení: **nelze zhodnotit**

Aktivita je pro své široké vymezení těžko zhodnotitelná. Trávení volného času ve městě a zmapování těchto míst/aktivit je součástí jiných opatření (např. Priorita 3). Mapa či seznam míst s ohništěm nejsou dohledatelné na internetových stránkách, které provozuje SMO.

- Posílení kultury školy, aby aktivity „navíc“ podporovala, zvážit např. možnost finanční spoluúčasti rodičů a veřejnosti za pronájem hřišť

Hodnocení: **částečně realizováno**

Zpřístupnění školních sportovišť mimo školní dobu s sebou nese zvýšené náklady (v podobě personálních nákladů, zajištění zázemí pro hlídače, případně kamerový systém, další zabezpečovací prvky apod.) pro provozovatele. SMO skrz transfery financuje tato hřiště, rozhodnutí o zapojení, resp. otevření hřišť je ale v kompetenci zřizovatele (tj. městských obvodů). Tato problematika je tedy pouze součástí rodinné politiky a bez spolupráce dalších stakeholderů a jiných odborů SMO nemůže být naplněna.

- Sportovní kampusy při školách – podpořit bezpečný pohyb/trávení volného času po škole

Hodnocení: **částečně realizováno, viz předchozí bod**

- Výhodnější technické podmínky pro konání komunitních aktivit a akcí – např. poskytnutí prostor, mobiliáře, elektřiny, stánků

Hodnocení: **realizováno**

Podpora ekologických aktivit ve prospěch rodin

- Aktivity podporující ekologii (zvelebení okolí bydliště, veřejná prostranství, čištění řeky, starost o předzahrádky, společné sázení stromů).

Hodnocení: **realizováno**

- Komunitní zahrady a veřejná zeleň

Hodnocení: **realizováno**

- Osvětové akce, kampaně (např. propagace pěší, cyklo a veřejné dopravy před automobilovou), propojování jednotlivých aktérů

Hodnocení: **realizováno**

- Tříděný odpad a ekologické nádoby na akcích

Hodnocení: **realizováno částečně, nelze úplně vyhodnotit**

U mnohých akcí se ekologické prvky přirozeně objevují, do budoucna by navíc mělo být do dotační smlouvy pro pořadatele akcí doplněné doporučení k posílení ekologického aspektu při realizaci akcí (kulturních, volnočasových, prarodinných)

B. Aktivity realizované přímo městem (SMO):

Podpora neformálních akcí pro rodiny

- Finanční i nefinanční podpora subjektů, které celoročně či jednorázově realizují aktivity naplňující opatření RP. Dotace. Propagace Metodická podpora.

Hodnocení: **realizováno**

- Dobrá praxe a sdílení zkušenosti při realizaci aktivit v prospěch rodin.

Hodnocení: **realizováno**

- Sdílení informací a propojení v rámci aktivit realizovaných jinými odbory.

Hodnocení: **realizováno**

Podpora ekologických aktivit ve prospěch rodin

- Propojení informací o možnostech získání finanční podpory projektů i aktivit. (dotační tituly, participativní rozpočty MOB, nadace apod.).

Hodnocení: **realizováno**

- Projednání propojení s relevantními partnery (MAPPA, OD, OSR).

Hodnocení: **částečně realizováno**

Propojení v určité míře funguje, je třeba ale většího a intenzivnějšího síťování společně se zapojením nových partnerů.

- Podpora akcí s ekologickou tematikou (propagace, síťování apod.).

Hodnocení: **realizováno**

Priorita 3: Prevence a volný čas

Prosperující rodina přináší prosperitu městu Ostravě. Město chce rodině poskytnout podporu dříve, než dojde k rozvoji okolností ohrožujících její zdravé fungování.

Smyslem této priority je vzdělávat členy rodiny, podpořit rozvoj rodičovských kompetencí i ukotvení v rodinných rolích, a zároveň poskytnout rodinám prostor pro smysluplné využívání volného času.

A. Aktivity realizované jednotlivými aktéry RP napříč městem

Podpora a rozvoj služeb zabývajících se volnočasovými aktivitami rodin

- Aktivity s kreativním zaměřením (např. společné tvořivé dílny v Ateliéru při NDM, Fajna dílna, Loutkové divadlo)

Hodnocení: **realizováno**

- Prorodinné aktivity zaměřené na oslavy svátků, výročí, významných dnů (např. Mezinárodní den rodiny, mikulášská nadílka, Den dětí, Den matek, Den otců apod.)

Hodnocení: **realizováno**

- Aktivity se sportovním zaměřením (např. rodinné turnaje, mezigenerační soutěže, cyklovýlety)

Hodnocení: **realizováno**

- Kulturně zaměřené aktivity (např. rodinné hudební a divadelní představení, workshopy, rodinné dílny v galeriích)

Hodnocení: **realizováno**

- Aktivity pro zábavu (např. poutě, letní kina, zábavná odpoledne, dny obvodu, pohádkový les, posezení u táboráku)

Hodnocení: **realizováno**

- Prorodinné aktivity vztahující se k částem roku (např. vynášení zimy, drakiády, svatojánské slavnosti, maškarní plesy, smažení vaječiny, rozlučka se školním rokem)

Hodnocení: **realizováno**

- Přehled hřišť a sportovišť – pasportizace (*tato aktivita patří spíše do části B, tedy aktivity realizované přímo městem. Pro zachování struktury AP byla aktivita ponechána v části A*)

Hodnocení: **částečně realizováno**

V interaktivní mapě na webu fajnarodina.cz je vytvořena kategorie Hřiště – technické řešení pro transfer dat z projektů bezpečnejsiostrava.cz a fajnovysport.cz bylo realizováno 12/2022, samotný transfer proběhne začátkem r. 2023.

- Fajnová sousedství – mikro projekty na podporu rozvoje sousedského života na sídlištích

Hodnocení: **realizováno**

- Tematické workshopy pro prorodinné organizace, vzdělávání, dobrá praxe, síťování

Hodnocení: **realizováno**

Podpora aktivit vedoucích k rozvoji kompetencí a rolí v rodině a partnerských vztazích

- Vzdělávání v konkrétních tématech (např. bezpečnost na sociálních sítích)

Hodnocení: **realizováno**

- Rozvoj a posilování partnerských vztahů (např. kurzy partnerství, přednášky na vztahová témata pro mládež)

Hodnocení: **realizováno**

- Rozvoj rodičovských kompetencí (např. kurzy rodičovských dovedností, plánování rodičovství, podpůrné skupiny)

Hodnocení: **realizováno**

- Poradenství, mediace a rodinné konzultace

Hodnocení: **realizováno**

- Semináře, debaty, filmová promítání, divadelní představení s cílem dosažení prevence před patologickými jevy, posílení kompetence a rolí rodin

Hodnocení: **realizováno**

- Programy pro tzv. „sendvičovou generaci“

Hodnocení: **realizováno**

B. Aktivity realizované přímo městem (SMO):

Podpora a rozvoj služeb zabývajících se volnočasovými aktivitami rodin

- Podpora organizací, které celoročně či jednorázově realizují aktivity naplňující opatření RP se zaměřením na volný čas. Dotace. Propagace.

Hodnocení: **realizováno**

- Marketingové propojení.

Hodnocení: **realizováno**

Podpora aktivit vedoucích k rozvoji kompetencí a rolí v rodině a partnerských vztazích

- Podpora organizací, které celoročně či jednorázově realizují aktivity naplňující opatření RP se zaměřením na posílení rodičovských kompetencí. Dotace. Propagace. Metodická podpora.

Hodnocení: **realizováno**

- Přehled organizací a poskytovaných služeb se zaměřením na poradenství.

Hodnocení: **realizováno**

Priorita 4: Síla rodiny

Ostrava je městem pro spokojený život všech generací. Město chce zvýšit mezigenerační soudržnost, posílit rodinné vazby i vazby k městu Ostravě, jakožto dobrému místu pro život všech generací.

Smyslem této priority je podpořit budování dobrých vztahů mezi všemi generacemi obyvatel města. Podporovat život rodiny v jejím přirozeném prostředí, a to i v situaci, kdy se někteří její členové neobejdou bez pomoci druhých.

A. Aktivity realizované jednotlivými aktéry RP napříč městem:

Podpora mezigeneračního soužití

- Jednorázové aktivity k propojení generací (mezigenerační zápolení, soutěže rodinné týmů)

Hodnocení: **realizováno**

- Mezigenerační setkávání např. v domovech pro seniory (Čtecí babičky, Hodinový vnuk/vnučka)

Hodnocení: **realizováno**

Čtecí babičky a čtecí dědečci docházejí za nemocnými dětmi na dětské oddělení Vítkovické nemocnice v rámci projektu Počteníčko s babičkou. Za podpory NADACE AGEL. Mimo to realizuje např. Adra – setkávání studentů se seniory ve vybraných domovech pro seniory, Mob Svinov – čtecí babičky v MŠ, Mob MOaP – děti z MŠ navštěvují domovy pro seniory apod.

- Společné mezigenerační pobytové akce dětí s rodiči/ prarodiči (tábory, víkendy)

Hodnocení: **realizováno**

- Akce a aktivity propojující generace (společné tvoření v domovech pro seniory, projektové dny na školách, mezigenerační dílny, svépomocné skupiny)

Hodnocení: **realizováno**

- Dobrovolnictví (zapojení nejenom studentů ale i aktivních seniorů)

Hodnocení: **realizováno**

Podpora rodinné soudržnosti

- Realizace a propagace prarodinných aktivit a akcí v návaznosti na Mezinárodní den rodiny

Hodnocení: **realizováno**

- Aktivní prezentace rodinné politiky města na akcích napříč městem

Hodnocení: **realizováno**

- Tematické výstavy, soutěže a interaktivní aktivity komunikující téma rodiny a důležitost mezigeneračních vazeb

Hodnocení: **realizováno**

B. Aktivity realizované přímo městem (SMO):

Podpora mezigeneračního soužití

- Metodická podpora subjektů, které celoročně či jednorázově realizují aktivity naplňující opatření RP. Dotace. Propagace.

Hodnocení: **realizováno**

Podpora rodinné soudržnosti

- Propagace prarodinných aktivit v návaznosti na Mezinárodní den rodiny (15.5.), Realizace Dní Fajne rodiny. Výtvarná soutěž pod záštitou komise pro rodinu a volný čas.

Hodnocení: **realizováno**

- Popularizace tématu, propojení s aktéry (KMO, ADRA).

Hodnocení: **realizováno**

Priorita 5: Svobodná volba

Město Ostrava chce dát rodinám prostor volit z pestré palety možností zdravého rodinného života ku prospěchu rozvoje občanské společnosti města.

Město bude vytvářet podmínky pro svobodnou volbu místa pro život rodin na svém území, volbu velikosti rodiny, včetně možnosti vícegeneračního soužití, volbu způsobu péče o děti a jejich vzdělávání, podporovat možnosti sladění profesního života rodičů a potřeb rodiny.

A. Aktivity realizované jednotlivými aktéry RP napříč městem:

Podpora harmonizace pracovního a rodinného života

- Flexibilní formy pracovních úvazků a homeworking u zaměstnanců MMO, MOB a příspěvkových organizací.

Hodnocení: **částečně realizováno**

V určité míře realizováno, ale není naplněn potenciál těchto flexibilních forem úvazků či práce z domova, a to i ve vztahu k městským obvodům a organizacím

- Podpora zařízení pro děti předškolního a školního věku s flexibilním provozem (firemní školky, dětské skupiny/jesličky)

Hodnocení: **částečně realizováno**

V určité míře realizováno, ale stále je možné tento typ zařízení rozvíjet a podporovat.

- Soulad provozu školních družin, školních klubů, dětských skupin/jesliček s potřebami rodin (prázdninový provoz, provozní doba)

Hodnocení: **částečně realizováno**

V určité míře realizováno, potřeby rodin jsou velice široké a z finančních a personálních kapacit není možné zajistit většího souladu.

- Podpora svépomocných skupin péče o děti nebo seniory (např. převoz dětí za zájmovými aktivitami a do škol)

Hodnocení: **nelze zhodnotit**

Opatření nelze zhodnotit, často se jedná o individuální aktivity rodin, které probíhají dobrovolnou formou a nejsou oficiálně evidovány.

- Pobytové a příměstské tábory

Hodnocení: **realizováno**

- Projekty pro podporu zdravého životního stylu (např. Zdravá strava do škol)

Hodnocení: **realizováno**

- Workshopy se zaměstnavateli, příklady dobré praxe

Hodnocení: **realizováno**

- Mapování zaměstnavatelů vstřícných k rodinám s dětmi

Hodnocení: **nelze zhodnotit**

Externí subjekt, který podal dotační žádost o podporu tohoto projektu nebyl podpořen v plné míře, tudíž nebylo možné zrealizovat v plánovaném rozsahu. Nedostatečné personální kapacity na tuto oblast neumožňují „in house“ realizaci.

- Ocenění zaměstnavatelů (např. soutěž „Společnost přátelská k rodině“) (AP 2021)

Hodnocení: **nelze zhodnotit**

Externí subjekt, který podal dotační žádost o podporu tohoto projektu nebyl podpořen v plné míře, tudíž nebylo možné zrealizovat v plánovaném rozsahu. Nedostatečné personální kapacity na tuto oblast neumožňují „in house“ realizaci.

Podpora dostupnosti bydlení, vč. vícegeneračního soužití

- Integrace aspektů rodinné politiky do procesu tvorby koncepce bydlení SMO

Hodnocení: **částečně realizováno**

Rodinná politika je díky svému přesahu integrována do všech koncepcí, které vytváří SMO. Aspekty RP byly vnášeny do pracovních skupin pro tvorbu koncepce bydlení SMO, která ale nakonec neprošla orgány města. Nová koncepce bydlení bude předmětem příštího období. Oblast dostupného bydlení je částečně řešena v rámci koncepce sociálního bydlení a navazujícího projektu, který ale cílí na ohrožené rodiny.

- Nastavení podmínek (příp. i pobídek investorům) při výstavbě nových bytů, které budou zohledňovat potřeby rodin

Hodnocení: **nelze zhodnotit**

Téma dostupnosti bydlení a nastavení podmínek se z logiky věci dotýká rodinné politiky. Samotné nastavování podmínek zohledňující potřeby rodiny, patří do tématu a problematiky bytové politiky. Tato aktivita by měla být svou významností zařazena spíše do bytové politiky města než do rodinné politiky. RP může vnášet aspekty z pohledu rodin při tvorbě bytové politiky SMO.

- Aktivní spolupráce s majiteli bytů (např. Heimstaden) pro zvýšení jejich motivace pro nabídku např. startovacích bytů

Hodnocení: **nelze zhodnotit**, viz předešlý bod

B. Aktivity realizované přímo městem (SMO):

Podpora harmonizace práce a rodiny

- Realizace flexibilních forem pracovních úvazků zaměstnanců SMO. Průzkum potřeb ve spolupráci s odborem PaP.

Hodnocení: **částečně realizováno**

Flexibilní formy pracovních úvazků byly částečně zavedeny. Některé pracovní pozice (např. přepážková činnost apod.) není možné ze své podstaty přizpůsobit tak, aby to vyhovovalo oběma stranám.

- Mapování "zaměstnavatelů přátelských rodině" a jejich zviditelňování. Semináře a workshopy, přenos dobré praxe v rámci ČR i zahraničí.

Hodnocení: **částečně realizováno**

Externí subjekt, který podal dotační žádost o podporu tohoto projektu nebyl podpořen v plné míře, tudíž nebylo možné zrealizovat v plánovaném rozsahu – v rámci projektu proběhl kulatý stůl se zaměstnavateli na téma sladování práce a rodiny.

- Monitoring potřebnosti ve spolupráci s odborem OŠaS (specifické vybavení tříd, dostatečná kapacita a provozní doba MŠ; možnosti využití SVČ a DDM v dopoledních hodinách).

Hodnocení: **částečně realizováno**

Monitoring potřebnosti v rámci odboru školství probíhal. Některá specifika byla vydefinována, na jiných opatřeních se stále pracuje a probíhá mapování dalších možností využívání SVČ a DDM. Např. SVČ Zábřeh již využívá kapacity i mimo klasickou kroužkovou činnost.

Priorita 6: Zdroje

Město Ostrava chce vytvářet příznivé podmínky pro rozvoj rodinného života v ekonomické, technické a bezpečnostní oblasti. Město bude podporovat subjekty vytvářející v Ostravě podmínky pro kvalitní život rodin. Prioritou je rozvíjet město, do kterého lidé rádi přicházejí a zůstávají v něm.

Smyslem této priority je zvýšit dostupnost veřejných institucí a služeb, usnadnit a zjednodušit rodinám život ve městě, podpořit realizaci prorodinných aktivit v Ostravě.

A. Aktivity realizované jednotlivými aktéry RP napříč městem:

Zavedení systému zvýhodnění rodin

- Přehled zvýhodnění a úspor pro rodiny na www.fajnarodina.cz

Hodnocení: **částečně realizováno**

Na stránkách www.fajnarodina.cz jsou dostupné informace o některých typech zvýhodnění. Kromě samotného průběžně probíhajícího mapování se čeká na vhodné technické řešení externího dodavatele pro uživatelsky smysluplné zobrazení výstupů

- Vstupy zdarma, příp. výhodněji (např. vybrané dny v příspěvkových organizacích apod.)

Hodnocení: **částečně realizováno**

Např. formou zvýhodněného vstupného (NDM – rodinné vstupné na vybraná představení, Vánoční kluziště – bezplatný provoz během adventu, Minikino – vybraná rodinná představení zdarma apod.)

- Rodinné (městské) pasy (karta, aplikace), případně připojení se k existujícímu řešení

Hodnocení: **nelze zhodnotit**

Aktuálně dostupným řešením jsou tzv. rodinné pasy, které na komerční bázi zajišťuje MS kraj. Zavedení městských pasů či karet zůstává vzhledem k vysokým nákladům a závislosti na širší politické shodě zatím pouze ve stádiu tzv. zásobníku projektů. Stejně jako jiné aktivity, které přesahují do ostatních politik či koncepcí, tedy nelze tuto aktivitu zhodnotit.

- Senior taxi / expres

Hodnocení: **realizováno**

Ekonomická podpora prarodinných aktivit a opatření

- Dotační program Rodinná politika

Hodnocení: **realizováno**

- Další dotační programy MMO (Tvoříme prostor, Volný čas, ...)

Hodnocení: **realizováno**

- Účelové dotace městských obvodů

Hodnocení: **realizováno**

- Externí zdroje financování

Hodnocení: **nelze zhodnotit**

Opatření zahrnující možnost externího financování nelze zhodnotit. Hledání možností externího financování, následné psaní žádosti a případné realizování projektu s sebou nese zvýšené personální náklady (např. zaměstnání projektového manažera a dalších pracovníků). Z kapacitních důvodů tedy nebylo možné intenzivně pracovat na vyhledávání dalších externích zdrojů financování

- Participativní rozpočty městských obvodů

Hodnocení: **realizováno**

- Jiné dotace nepřímo podporující rodinnou politiku (např. dotační program pro ekologickou výchovu rodin s dětmi)

Hodnocení: **částečně realizováno**

Dotace, které nepřímo podporují rodinnou politiku SMO poskytuje a snaží se hledat další možnosti financování těchto aktivit.

Město přátelské rodině

- Budování přívětivého zázemí v atraktivních místech pro rodiny (smart WC s přebalovacími pulty apod.)

Hodnocení: **nelze zhodnotit / částečně realizováno**

Vzhledem k obsahové rozsáhlosti tohoto opatření a mnoha objektům a budov patřících do vlastnictví SMO, nelze zcela zhodnotit naplňování tohoto opatření. Aktuálně pilotně umístěno smart WC v Komenského sadech + vize zapojení restaurací

- Bezbariérovost budov, chodníků a akcí pro rodiny

Hodnocení: **částečně realizováno**

Město se snaží při realizaci svých aktivit, stavebních prací či organizovaných akcí zajistit co nejlepší přístupnost všem imobilním, či jinak pohybově omezeným občanům.

- Zvýšení bezpečnosti pohybu po městských komunikacích (přechody, chodníky, příčné prahy, výstražné systémy, dozory, interval semaforu na přechodu pro chodce apod.)

Hodnocení: **nelze zhodnotit**

Téma bezpečnosti pohybu po městských komunikacích částečně spadá do rodinné politiky, ale toto téma je řešeno zejména v dopravní problematice SMO. Aktéři rodinné politiky spolupracují s odbory napříč magistrátem k zajištění těchto výzev.

- Výstavba a modernizace dětských a víceúčelových hřišť

Hodnocení: **částečně realizováno**

Dětská hřiště a jejich nová výstavby primárně řeší ve své kompetenci jednotlivé městské obvody, částečná realizace i v rámci programu Tvoříme prostor (např. park Hrabovjanka).

- Budování komunitních center, Family Pointů a míst pro společné trávení volného času (venkovní grily, interaktivní prostor apod.)

Hodnocení: **částečně realizováno**

Komunitní centra, a další místa pro společné trávení volného času primárně řeší ve své kompetenci jednotlivé městské obvody, např. Poruba a Slezská Ostrava již toto provozují.

- Propojení s dotačním programem Tvoříme prostor či participativními rozpočty městských obvodů

Hodnocení: **realizováno**

- Vytipování a označení míst přátelských rodině nálepkou za účelem motivace provozoven k vytváření prostředí vstřícného k rodině

Hodnocení: **realizováno**

- Pasport prostorových bariér a bezbariérových budov a chodníků s vysokou frekvencí výskytu rodin - „Mapa bezbariérovosti“

Hodnocení: částečně **realizováno**

Mapy bezbariérovosti, resp. Mapa přístupnosti je na webu <https://mapy.ostrava.cz/mapa-pristupnosti/mapa/>. Systémovější řešení bude předmětem příštího období, v závislosti na identifikaci potřebných zdrojů a kapacit.

- Participativní rozpočty

Hodnocení: **realizováno**

- Nastavení podmínek pro investiční aktivity města i projekty dalších podnikatelů a developerů ve veřejném prostoru

Hodnocení: **nelze zhodnotit**

Nastavení podmínek pro investiční aktivity města je široké a průřezové téma, které musí být řešeno komplexně. V rámci rodinné politiky tedy nelze toto opatření zhodnotit.

- Úřad přívětivý rodinám (dětské koutky v budovách úřadů SMO, kojící koutky, WC s přebalovacími pulty, možnost přemístění seniorů z parkovišť před úřadem do čekárny na invalidním vozíčku v majetku města, klimatizované čekárny)

Hodnocení: **částečně realizováno**

Některá opatření byla zrealizována (např. kojící koutky, možnost přemístění seniorů z parkovišť na invalidním vozíčku v majetku města), ale stále je zde prostor ke zlepšení. O některých zavedených opatření se veřejnost nedozví a tím pádem tato opatření ztrácí smysl (např. kojící koutky nejsou v rámci budovy úřadu propagovány, případně jsou hůře dohledatelné).

- Uzamykatelné cyklo boxy (pilot na ZŠ)

Hodnocení: **realizováno**

- Projekt prostorové integrace se zaměřením na průchodnost určité lokality / prostoru

Hodnocení: **částečně realizováno**

Projekt je ve fázi případové studie s možností následné realizace.

Posílení role rodinné politiky

- Funkční propojení a pravidelná spolupráce s aktéry RP (odbory MMO, městské obvody a organizace, NNO, spolky a komunity)

Hodnocení: **realizováno**

- Pravidelná činnost pracovních skupin, projednávání AP na komisích a dalších relevantních platformách (krajských, ministerských apod.)

Hodnocení: **realizováno**

- Vzájemné sdílení informací s aktéry RP a přenos dobré praxe

Hodnocení: **realizováno**

- Zásobník projektů a aktivit RP

Hodnocení: **částečně realizováno**

Zásobník projektů a aktivit RP je průběžně doplňován na základě poptávky a komunikace se stakeholdery.

- Spolupráce při prosazování priorit koncepce RP a aktivit v AP na jednáních na úrovni vedení města

Hodnocení: **částečně realizováno**

V závislosti na prioritách aktuální politické reprezentace.

- Participace na klíčových jednáních a propojení při tvorbě strategických plánů města dotýkajících se rodin

Hodnocení: **částečně realizováno**

Je potřeba nastavit systémovější propojení napříč oblastmi.

- Posílení personálních kapacit

Hodnocení: **částečně realizováno**

Pouze s využitím externích kapacit, chybí systémovější řešení.

B. Aktivity realizované přímo městem (SMO):

Zavedení systému zvýhodnění rodin

- Přehled zvýhodnění a úspor pro rodiny na www.fajnarodina.cz.

Hodnocení: **částečně realizováno**

Mapování probíhá průběžně, aktuálně se čeká na dodání vhodného technického řešení.

- Projednání dalších možností s organizacemi (primárně městskými).

Hodnocení: **částečně realizováno**

Zavedení systému zvýhodnění rodin je průběžně komunikováno jak s městskými, tak soukromými organizacemi na území SMO.

Ekonomická podpora prarodinných aktivit a opatření

- Příjem, zpracování a vyúčtování přijatých žádostí v Informační semináře pro žadatele či příjemce dotací.

Hodnocení: **realizováno**

- Monitoring realizovaných aktivit.

Hodnocení: **realizováno**

- Prověření možností externího financování, resp. jiných zdrojů. Informace o možnostech na www.fajnarodina.cz.

Hodnocení: **částečně realizováno**

Prověření možností externího financování bylo částečně realizováno směrem k aktérům RP, a to formou přehledu základních možností dotační podpory na <https://fajnarodina.cz/aktivity-a-projekty/dotace>.

Hledání možností externího financování pro účely SMO, následné psaní žádosti a případné realizování projektu s sebou nese zvýšené personální náklady (např. zaměstnání projektového manažera). Z kapacitních důvodů zatím nebylo možné naplnit v plném rozsahu.

- Technická podpora – konzultace, záštita, účast na zahájení, propojování apod.

Hodnocení: **realizováno**

Město přátelské rodině

- Mapování provozoven vstřícných k rodinám s dětmi (komunikační kampaň, kontaktování subjektů, verifikace, označení) – další rozvoj projektu, komunikace.

Hodnocení: **realizováno**

- Projednání propojení s OD a MAPPA v rámci pracovních skupin (PS rodinné politiky a PS Integrovaného plánu mobility Ostrava).

Hodnocení: **částečně realizováno**

Z kapacitních důvodů zatím nedošlo k výraznějšímu propojení. Zásadní výstupy jsou komunikovány v rámci kanálů RP. Jednání s OD a MAPPA probíhají v nepravidelných intervalech dle potřeby.

- Mapy bezbariérovosti (GIS) – propojení, komunikace výstupů.

Hodnocení: **částečně realizováno**

Mapy bezbariérovosti, resp. Mapa přístupnosti je na webu <https://mapy.ostrava.cz/mapa-pristupnosti/mapa/> – aktuálně řešeno odborem územního plánování a stavebního řádu. Systémovější řešení je otázkou dodatečných personálních kapacit a potřebných (externích) zdrojů.

- Pilotní projekt prostorové prostupnosti.

Hodnocení: **částečně realizováno**

Vhledem k rozloze SMO a personálních kapacit magistrátu není možné vytvoření komplexnějšího výstupu.

- Propojení dat k hřištím v rámci GIS do mapy na www.fajnarodina.cz.

Hodnocení: **realizováno**

- Funkční propojení informací k programům pro zkrášlení prostranství (např. Tvoříme prostor, participativní rozpočty apod.) + podpůrné semináře pro potenciální žadatele.

Hodnocení: **realizováno**

Posílení role rodinné politiky

- Propojení a síťování klíčových aktérů RP, účast na odborných platformách. Participace na klíčových jednáních a propojení při tvorbě strategických plánů města dotýkajících se rodin.

Hodnocení: **realizováno**

- Zpracování a vyhodnocení akčního plánu RP.

Hodnocení: **realizováno**

- Odborné semináře a podpůrné workshopy pro neziskové organizace (síťování, online komunikace, propagace apod.).

Hodnocení: **realizováno**

- Pravidelné informační propojení s MOB, revize kontaktních osob.

Hodnocení: **částečně realizováno**

Kontaktní osoby jsou revidovány a informační propojování s MOB je realizováno v rámci pracovních skupin.

- Příspěvek do "Sborníku dobré praxe" projektu krajské RP.

Hodnocení: **částečně realizováno**

Příspěvek byl zpracován, ale nebyl zařazen k publikaci.

- Sběr informací pro rozšíření zásobníků projektů, akcí a aktivit RP.

Hodnocení: **částečně realizováno**

Zásobník projektů je částečně zpracován a počítá se průběžnou aktualizací doplňován.

